

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग पाच

वर्ष १ अंक १४]

मंगळवार, जुलै १४, २०१५/आषाढ २३, शके १९३७

[पृष्ठ ५, किंमत : रुपये २६.००

असाधारण क्रमांक २८

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानसभेत व महाराष्ट्र विधानपरिषदेत सादर केलेली विधेयके.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

महाराष्ट्र विधानसभेत दिनांक १४ जुलै २०१५ रोजी पुरःस्थापित करण्यात आलेले खालील विधेयक, महाराष्ट्र विधानसभा नियम ११६ अन्वये प्रसिद्ध करण्यात येत आहे :—

L. A. BILL No. XXIX OF 2015.

A BILL

FURTHER TO AMEND THE MAHARASHTRA ENTERTAINMENTS
DUTY ACT.

सन २०१५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २९.

महाराष्ट्र करमणूक शुल्क अधिनियम यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी विधेयक.

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नव्हते ;

१९२३ आणि ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांकरिता महाराष्ट्र करमणूक शुल्क अधिनियम यात आणखी
चा १. सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती
२०१५ चा अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली होती ; आणि म्हणून, त्यांनी दिनांक १२ जून २०१५ रोजी, महाराष्ट्र
महा. करमणूक शुल्क (सुधारणा) अध्यादेश, २०१५ प्रख्यापित केला होता ;
अध्या. ११.

(१)

आणि ज्याअर्थी, उक्त अध्यादेशाचे राज्य विधानमंडळाच्या अधिनियमात रुपांतर करणे इष्ट आहे ; **त्याअर्थी**, भारतीय गणराज्याच्या सहासष्टाव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :-

संक्षिप्त नाव
व प्रारंभ.

१. (१) या अधिनियमास, महाराष्ट्र करमणूक शुल्क (सुधारणा) अधिनियम, २०१५, असे म्हणावे.
- (२) तो, दिनांक १२ जून २०१५ रोजी अंमलात आला असल्याचे मानण्यात येईल.

सन १९२३ चा
अधिनियम क्रमांक
१ याच्या कलम
४ ची सुधारणा.

२. महाराष्ट्र करमणूक शुल्क अधिनियम (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “मुख्य अधिनियम” असा करण्यात येईल) याच्या कलम ४ च्या पोट-कलम (३) मध्ये, “आणि कलम ५ च्या” हा मजकूर वगळण्यात येईल. १९२३ चा महा. १.

सन १९२३ चा
अधिनियम क्रमांक
१ याच्या कलम
४ब ची सुधारणा.

३. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ४ब च्या पोट-कलम (४) मध्ये, “आणि अशा रीतीने निर्धारित केलेल्या” या मजकुराने सुरू होणाऱ्या आणि “असा निदेशसुद्धा, राज्य शासनास देता येईल” या मजकुराने संपणाऱ्या मजकुराऐवजी “आणि, मालक अशा रीतीने निर्धारित केलेल्या कराच्या रकमेशिवाय, कलम ५ नुसार असलेल्या शास्तीची रक्कम देण्यासही पात्र असेल” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

सन १९२३ चा
अधिनियम क्रमांक
१ याच्या कलम ५
ऐवजी नवीन कलम
दाखल करणे.

४. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ५ ऐवजी पुढील कलम दाखल करण्यात येईल :-

कलम ४ चे
अनुपालन न
केल्याबद्दल शिक्षा.

“५. (१) जर कोणत्याही व्यक्तीस करमणुकीच्या कोणत्याही स्थानात प्रवेश देण्यात आला असेल व असा प्रवेश देताना कलम ४ च्या तरतुदींचे अनुपालन करण्यात आले नसेल तर, ज्या करमणुकीच्या स्थानात अशा व्यक्तीस प्रवेश देण्यात आला असेल त्या करमणुकीच्या स्थानाचा मालक, जे करमणूक शुल्क भरावयास पाहिजे होते त्या शुल्काबरोबर आणखी, अशा प्रत्येक अनुपालन न केल्याबद्दल पन्नास हजार रुपये किंवा अशा करमणूक शुल्काच्या दहापट इतकी रक्कम, यांपैकी जी अधिक असेल इतकी रक्कम शास्ती म्हणून जिल्हाधिकाऱ्याला देण्यास पात्र असेल :

परंतु, जिल्हाधिकारी, मालकाला आपले म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी दिल्याशिवाय, अशी शास्ती देण्यासाठी अशा मालकाला आवश्यक करणारा असा कोणताही आदेश काढणार नाही.

(२) जिल्हाधिकाऱ्याने या कलमाखाली काढलेला प्रत्येक आदेश कलम १०अ अन्वये अपील करण्यायोग्य असेल.”.

सन १९२३ चा
अधिनियम क्रमांक
१ याच्या कलम
१०अ ची सुधारणा.

५. मुख्य अधिनियमाच्या कलम १०अ च्या पोट-कलम (१) मध्ये, “कलम ४ब अन्वये शास्तीसह किंवा शास्ती न करता आकारणी करणाऱ्या” या मजकुरानंतर “किंवा कलम ५ खालील” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल.

अडचणी दूर
करण्याचा
अधिकार.

६. (१) या अधिनियमाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या मुख्य अधिनियमाच्या तरतुदी अंमलात आणताना कोणतीही अडचण उद्भवल्यास, राज्य शासनास, प्रसंगानुरूप, **राजपत्रात** प्रसिद्ध केलेल्या आदेशाद्वारे, ती अडचण दूर करण्याच्या प्रयोजनासाठी, त्यास आवश्यक किंवा इष्ट वाटतील असे, या अधिनियमाच्या तरतुदींशी विसंगत नसलेले निदेश देता येतील :

परंतु, या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकापासून दोन वर्षांचा कालावधी समाप्त झाल्यानंतर असा कोणताही आदेश काढण्यात येणार नाही.

(२) पोट-कलम (१) खाली काढलेला प्रत्येक आदेश, तो काढल्यानंतर शक्य तितक्या लवकर, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांपुढे ठेवण्यात येईल.

२०१५ चा
महा.
अध्या. ११.

७. (१) महाराष्ट्र करमणूक शुल्क (सुधारणा) अध्यादेश, २०१५ हा, याद्वारे निरसित करण्यात येत आहे.
(२) असे निरसन झाले असले तरी, उक्त अध्यादेशाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या मुख्य अधिनियमान्वये करण्यात आलेली कोणतीही कृती किंवा कार्यवाही (काढण्यात आलेली कोणतीही अधिसूचना किंवा आदेश यांसह) ही, या अधिनियमाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या मुख्य अधिनियमान्वये करण्यात आलेली कोणतीही कृती, कार्यवाही किंवा यथास्थिति, काढण्यात आलेली कोणतीही अधिसूचना किंवा दिलेला आदेश असल्याचे मानण्यात येईल.

सन २०१५ चा
महाराष्ट्र अध्यादेश
क्रमांक ११ याचे
निरसन व व्यावृत्ती.

उद्देश व कारणे यांचे निवेदन.

महाराष्ट्र करमणूक शुल्क अधिनियम (१९२३ चा १) यामध्ये, राज्यातील करमणुकीच्या वेगवेगळ्या प्रकारांवर आणि स्वरूपावर करमणूक शुल्क लादणे आणि ते गोळा करणे, यांबाबत तरतुदी आहेत. उक्त अधिनियमाच्या कलम ५ मध्ये अशी तरतूद होती की, जर कोणत्याही व्यक्तीस करमणुकीच्या कोणत्याही स्थानात प्रवेश देण्यात आला असेल व असा प्रवेश देताना कलम ४ च्या तरतुदींचे अनुपालन करण्यात आले नसेल तर, ज्या करमणुकीच्या स्थानात अशा व्यक्तीस प्रवेश देण्यात आला असेल त्या करमणुकीच्या स्थानाच्या मालकास दंडाधिकाऱ्यासमोर सिद्धापराध ठरविण्यात आल्यानंतर, तो प्रत्येक अपराधासाठी कमीत कमी पन्नास हजार रुपये किंवा महसुलाच्या हानीच्या पाचपट, यांपैकी जे जास्त असेल अशा दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल. तथापि, दंडाधिकाऱ्यासमोर मालकास दोषी ठरवणे हे बऱ्याचदा वेळखाऊ ठरत होते आणि परिणामी, दंड लादण्यात व त्याची वसुली होण्यात विलंब होत होता.

२. कलम ४ च्या तरतुदींचे अनुपालन न करण्याच्या प्रकरणात शीघ्रतेने कारवाई केली जाईल याची सुनिश्चिती करण्याच्या हेतूने, करमणुकीच्या स्थानाच्या मालकावर, असे अनुपालन न केल्याबद्दल त्याला आपले म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी दिल्यानंतर, शास्ती लादण्यासाठी जिल्हाधिकाऱ्याला अधिकार प्रदान करण्याकरिता उक्त अधिनियमात कलम ५ ऐवजी नवीन कलम दाखल करण्याचे प्रस्तावित केले होते. तसेच, उक्त अधिनियमाच्या कलम १०अ ची यथोचितरीत्या सुधारणा करून त्याद्वारे, कलम ५ अन्वये जिल्हाधिकाऱ्याने दिलेल्या अशा आदेशाविरुद्ध अपील दाखल करण्याची तरतूद करण्याचेदेखील प्रस्तावित केले होते.

३. ज्यांच्या संबंधात करमणूक शुल्क देय आहे, अशा कोणत्याही करमणुकीसंबंधातील विवरणे सादर न केल्याबद्दल दोन वेगवेगळ्या शास्ती टाळण्याच्या हेतूने, उक्त अधिनियमाच्या कलम ४ब च्या पोट-कलम (४) मध्ये देखील यथोचितरीत्या सुधारणा करण्याचे प्रस्तावित केले होते.

४. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नव्हते आणि उपरोक्त प्रयोजनांसाठी महाराष्ट्र करमणूक शुल्क अधिनियम (१९२३ चा १) यामध्ये आणखी सुधारणा करण्याकरिता महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली होती आणि म्हणून, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी दिनांक १२ जून २०१५ रोजी, महाराष्ट्र करमणूक शुल्क (सुधारणा) अध्यादेश, २०१५ (२०१५ चा महा. अध्या. ११) प्रख्यापित केला होता.

५. उक्त अध्यादेशाचे राज्य विधानमंडळाच्या अधिनियमात रूपांतर करणे हा, या विधेयकाचा हेतू आहे.

मुंबई,
दिनांक ७ जुलै २०१५.

एकनाथराव खडसे,
महसूल मंत्री.

वैधानिक अधिकार सोपविण्यासंबंधीचे जापन.

या विधेयकात वैधानिक अधिकार सोपविण्यासंबंधीचा पुढील प्रस्ताव अंतर्भूत आहे :—

खंड ६.— या खंडान्वये, या अधिनियमाद्वारे सुधारणा केलेल्या महाराष्ट्र करमणूक शुल्क अधिनियम (१९२३ चा १) याच्या तरतुदी अंमलात आणताना कोणतीही अडचण उद्भवल्यास, **राजपत्रात** प्रसिद्ध केलेल्या आदेशाद्वारे, ती अडचण दूर करण्याचा अधिकार, राज्य शासनाकडे घेण्यात आला आहे.

२. वैधानिक अधिकार सोपविण्यासंबंधीचा वर उल्लेखिलेला प्रस्ताव हा सामान्य स्वरूपाचा आहे.

विधान भवन :

मुंबई,

दिनांक १४ जुलै २०१५.

डॉ. अनंत कळसे,

प्रधान सचिव,

महाराष्ट्र विधानसभा.